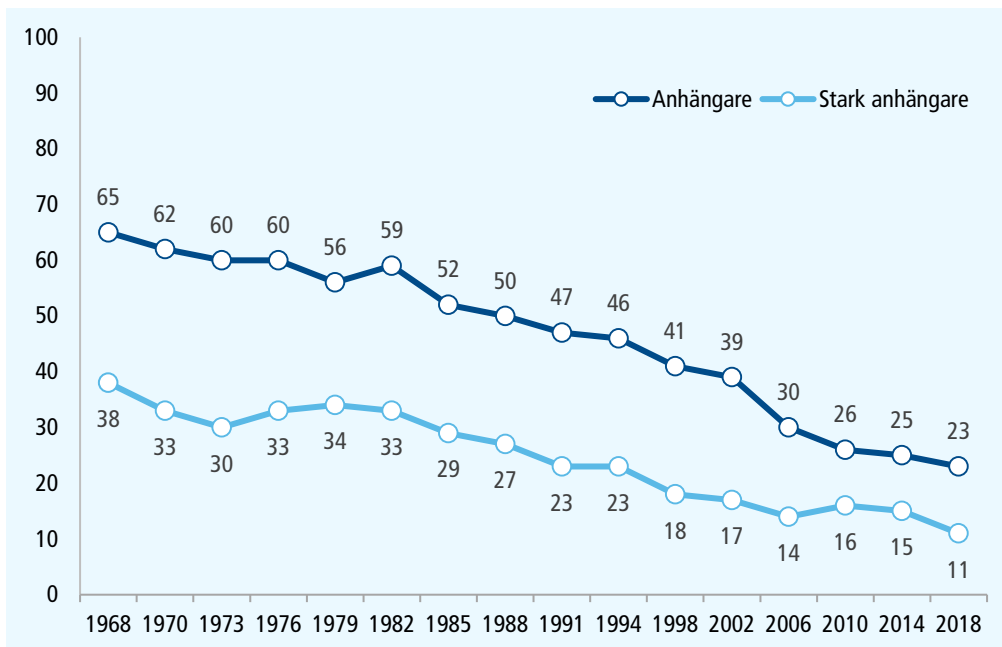

Partiidentifikation 1968-2018

Partiidentifikation är ett centralt begrepp inom forskning om val och väljarbeteende. Det föddes inom ramen för Michiganskolan i USA på 1950-talet och avser väljares känsla av anhängarskap med politiska partier. Styrkan i de emotionella banden mellan väljare och enskilda partier har visat sig vara mycket avgörande för väljarnas politiska tänkande – hur de inhämtar, värderar och använder politisk information. I de svenska Valundersökningarna används de klassiska frågorna för att ta reda på partiidentifikationens *riktning* (vilket parti väljarna tycker bäst om) och *styrka* (i vilken utsträckning väljarna betraktar sig som övertygade anhängare av partiet).

Tidsserien som visar den gradvis minskade partiidentifikationen sedan 1960-talet är en av Valforskningsprogrammets mest kända. I samband med valet 2018 slogs ännu en gång ett nytt bottenrekord. Knappt var fjärde väljare (23 procent) betraktar sig som anhängare av ett visst politiskt parti. Och endast var tionde väljare (11 procent) betraktar sig som *starkt* övertygad anhängare. I samband med valet 2018 var känslorna av anhängarskap starkast bland Vänsterpartiets (21 procent), Socialdemokraternas (20 procent) och Sverigedemokraternas väljare (20 procent).

Figur 1 Partiidentifikation bland svenska väljare 1968-2018. Andel röstberättigade som är anhängare respektive stark anhängare av ett parti (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Valundersökningar 1968-2018.

Kommentar: Den övre kurvan visar den totala andelen svarande som betraktade sig som anhängare av något parti (starkt och svagt övertygade anhängare kombinerade). Den nedre kurvan visar andelen personer som betraktade sig som starkt övertygade anhängare av ett parti. Åren 1956-1964 utnyttjades inte samma fråga om partiidentifikation som från och med 1968. Frågan var tidigare dikotom: undersökningsspersonerna fick ange om de var starkt övertygade anhängare av sitt parti eller inte. Andel övertygade anhängare var 45 procent 1956, 53 procent 1960 och 47 procent 1964. Resultaten i figuren har korrigerats för att kompensera för fallande svarsfrekvenser under senare delen av undersökningsperioden; för detaljer om hur korrigeringen görs hänvisas till rapport 2016:3 i denna rapportserie.

Tabell 1 Partiidentifikation bland svenska partiväljare 1968-2018 (procent).

	VU 1968	VU 1970	VU 1973	VU 1976	VU 1979	VU 1982	VU 1985	VU 1988	VU 1991	VU 1994	VU 1998	VU 2002	VU 2006	VU 2010	VU 2014	VU 2018
V	33	52	54	54	55	57	53	55	56	38	38	43	41	27	33	33
S	76	77	78	77	76	76	67	68	67	62	61	56	49	44	40	40
MP	-	-	-	-	-	20	19	28	28	19	21	20	20	25	20	25
C	62	62	53	53	57	62	56	54	49	49	50	45	31	33	38	18
FP/L	56	56	61	51	40	46	36	38	43	29	35	31	21	24	22	19
KD	58	61	-	53	39	45	51	43	40	51	33	36	28	27	27	23
M	69	76	69	67	54	61	59	57	55	52	50	53	36	29	27	26
NyD	-	-	-	-	-	-	-	-	26	13	-	-	-	-	-	-
SD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	24	23	28
FI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	41	29

Kommentar: Andelen starkt övertygade anhängare bland de olika partiernas väljare var 2018 följande: V: 21 procent; S: 20 procent; C: 9 procent; L: 7 procent; M: 12 procent; KD: 11 procent; MP: 10 procent; SD: 20 procent; FI: 20 procent. En asterisk (*) betyder att antalet svarspersoner varit för få. Resultaten i tabellen är oviktade.